

LÄRARHANDLEDNING
JENNY EDVARDSSON

MIZEAIA

LOWKEU

100K

MELODY FARSHIN

TILL DIG SOM LÄRARE

Den här lärarhandledning är framtagen till Melody Farshins trilogi om Aicha och Ali. De olika uppgifterna är tänkta att användas med elever på högstadiet och/eller gymnasiet i ämnena svenska eller svenska som andraspråk.

I lärarhandledningen finns först ett avsnitt om varför man ska läsa skönlitteratur. Sedan presenteras författaren och de tre romanerna kort. Därefter ges förslag på hur du kan arbeta med respektive bok.

Handledningen är framtagen av Jenny Edvardsson, legitimerad lärare i svenska, historia och SFI.

VARFÖR SKÖNLITTERATUR?

När man arbetar med skönlitteratur i klassrummet kan man få eleverna att ge sig in i världar som de vanligtvis inte möter. De kan få vara med om saker och händelser som det vanliga livet inte kan erbjuda och de kan få leva sig in i olika karaktärer och miljöer. De kan genom skönlitteraturen utmanas till nya tänkesätt och få nya perspektiv. Litteraturen blir då som ett fönster ut mot någonting nytt. Men litteraturen kan även användas som en spegel, där eleverna får möjlighet att se och närma sig sin egen värld. Det blir en igenkänning, vilket kan leda till att eleverna får en större förståelse för sitt eget liv och sin egen omvärld. Oavsett om litteraturen används som ett fönster eller en spegel hjälper den till att främja elevernas förmåga till inlevelse men också elevernas förståelse för sig själva och andra. Detta är något som lyfts fram i de styrdokument som finns för grundskola och gymnasieskola. Det står exempelvis så här i grundskolans läroplan och syftestexten för ämnet svenska:

I undervisningen ska eleverna möta samt få utveckla kunskaper om skönlitteratur från olika tider och skilda delar av världen. Eleverna ska ges möjlighet att läsa, analysera och resonera om skönlitterära verk i olika genrer... I mötet med olika typer av texter, scenkonst och annat estetiskt berättande ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt språk, den egna identiteten och sin förståelse för omvärlden.

I gymnasieskolans läroplan och i avsnittet Övergripande mål och riktlinjer står det att eleverna ”kan söka sig till saklitteratur, skönlitteratur och övrigt kulturutbud som en källa till kunskap, självinsikt och glädje”. Skönlitteratur ska alltså finnas med i undervisningen och kan så göra i alla ämnen, inte bara i svenskämnet.

I svenskämnets syftestext för gymnasiet lyfts skönlitteraturen än mer. Här står det att:

Undervisningen ska också leda till att eleverna utvecklar förmåga att använda skönlitteratur och andra typer av texter samt film och andra medier som källa till självinsikt och förståelse av andra människors erfarenheter, livsvillkor, tankar och föreställningsvärldar. Den ska utmana eleverna till nya tankesätt och öppna för nya perspektiv.

När du väljer att arbeta med skönlitteratur med dina elever har du med andra ord stort stöd i skolans styrdokument.

MELODY FARSHIN

Melody Farshin är född 1988 och bor i Stockholm västerort, Husby. Melody har jobbat med humor och stand-up sen debuten i januari 2008 och med sin stand-up belyser hon samhällets olika skikt, och låter ortens röst bli hörd. Hon är en inspiration för bl. a. unga tjejer från olika kulturer och bakgrunder, men framför allt för helheten som lever i ytterstaden. Melody vill med

sin existens och humor inkludera, diskutera och belysa vardagshumorn med stor igenkänning från förorten. Med pondus och en unik förmåga att fånga både scen och publik visar hon att platsen är självklar även för den underrepresenterade.

Hon har uppträtt på stora scener och event som Bråvalla, Almedalen, och svenska FN-förbundet, samt andra scener som Ortens bästa poet, Norra Brunn och RAW Comedy Club mm.

MIZERIA

Mizeria handlar om tvillingarna Aicha och Ali. De är uppväxta i samma familj men deras liv ser helt olika ut. Från att ha varit som siamesiska tvillingar börjar de nu ha hemligheter för varandra. Aicha, som aldrig brytt sig om killar, blir förälskad i Nano. De träffas i smyg och när är allt är som bäst blir hon lämnad utan att förstå varför. Ali försöker göra allt rätt. Han pluggar, spelar fotboll och jobbar extra, till skillnad från kompisen Osman som hamnar på fel sida lagen. Av en slump hamnar Ali mitt i en dödsskjutning och blir utpekad som delaktig i brottet. Snart korsas Alis och Aichas vägar och hemligheterna uppdagas.

LOWKEY

I *Lowkey* får man fortsatt lära känna tvillingarna Aicha och Ali och de människor som finns runt dem. Boken tar vid där första delen slutar. Ali frias av domstolen men inte av människorna i sin omgivning. Hans egen mamma vet vad som krävs för att han ska få ett gott anseende igen och hon styr och ställer för att få till en förändring. Aicha får ta över Alis arbete som telefonförsäljare, ett arbete som hon vantrivs med. Hon tänker mycket på Nano som helt verkar ha glömt bort henne.

100K

100K är uppdelad i två delar. Första delen inleds med att Dollar presenteras och läsaren förflyttas tillbaka något i tiden. Ur Dollars perspektiv får man ta del av dödsskjutningen som finns i *Mizeria*. I bokens andra del får man på nytt följa Aicha och Ali och deras liv efter *Lowkey*. Ingen av dem mår till en början särskilt bra men kanske kan det finnas ljuspunkter i en nära framtid.

MIZERIA

Till boken *Mizeria* finns förslag på hur du kan introducera romanen, diskussionsfrågor till de olika kapitlen, övergripande frågor och en skrivuppgift. Diskussionsfrågorna och de övergripande frågorna kan användas även för enskilt skrivande.

Introducera romanen

När du introducerar en ny skönlitterär bok i klassrummet kan det vara bra att låta eleverna få fundera över boken och vad den ska handla om. Ett sätt är att utgå från titel, bild på omslag och den text som finns på bokens baksida. Du låter alltså eleverna fundera över vad det är de ska läsa och de kan göra det genom följande frågor:

- Vad tänker du på när du hör titeln Mizeria?
- Vad föreställer bilden på omslaget?
- Vad tror du att boken kommer att handla om utifrån titel, bild på omslag och den text som finns på baksidan av boken?

Låt eleverna skriva ner sina svar individuellt. Därefter kan de få samtala två och två eller i mindre grupp. Avsluta med att lyfta upp elevernas tankar i helklass. Genom att arbeta på detta sätt skapas en förståelse för boken och dess handling.

Diskussionsuppgifter till bokens alla kapitel

Del 1

TVILLINGSYSKON I UFC-MATCH

1. Vilken bild får du av Ali?
2. Hur skildras Aicha?
3. På vilket sätt utnyttjade Ali sin mammas språksvårigheter?

SPIDERMAN MED NOPPADE ÖGONBRYN

1. Vilken bild får du av Aicha?
2. Hur skildras Aichas och Alis föräldrar?
3. Aicha upplever att föräldrarna ställer olika krav men också har olika förväntningar på henne och Ali. Ge exempel på det här från texten.

TVÄTTSTUGETERAPI

1. Mamma Mona beskriver sina barn i det här kapitlet. Vilken bild av dem är det hon målar fram?
2. Att ha ”rätt” kläder, ”rätt” märke är viktigt för många barn och unga. Hur tänker du med kläder och klädmärke? Är det viktigt för dig att följa de modetrender som finns?

LOJALITETSBRÖDER

1. Vad innebär det att vara lojalitetsbröder?
2. Vad hände med Osman när han var 10 år? Hur påverkades han av händelsen?
3. I kapitlet står det att Osman fortfarande håller ”dom världarna separat” (s 21). Vad är det för världar? Förklara.

SIGN THE DEAL

1. Vem är Nano? Vad får du veta om honom?
2. Nano och Aicha träffas först via sociala medier. De blir ”digitala vänner”. Vilka fördelar och nackdelar kan det finnas med digitala vänner? Hur tänker du? Har du någon vän som du bara ”träffar” i sociala medier?
3. Det här kapitlet har rubriken *Sign the deal*. Vad betyder det? Varför tror du att författaren har valt att använda den rubriken?

DUBBELLIV

1. Osman har en superkraft – att springa fort (s. 30). Om du fick ha en superkraft, vilken skulle det vara? Vad är det som gör att du väljer just den?
2. I det här kapitlet ges följande bild av Osmans skola, ”Fönstrena har som fångelsegaller, många tror att det bara är på utsidan, men det är även på insidan” (s 30). Vilka signaler ger det till folk som passerar förbi? Hur skulle du uppleva att gå i en skola med galler för fönsterna?
3. Vad är ”den dolda marknaden” (s 30)?
4. Alla människor behöver känna sig starka. För Osman finns den känslan när han sitter vid parkbänken utanför porten. Där är han kung (s. 32). Var någonstans känner du dig stark?

PASSAR HANS EFTERNAMN MITT FÖRNAMN?

1. Varför känner sig Aicha stolt när hon pratar om Nano?
2. Misha kommer förbi Aicha och Sibel. Vad berättar hon för dem?

Del 2

LÄS MELLAN RADERNA

1. Vad betyder ”att läsa mellan raderna”?
2. Aicha har blivit lämnad. Vad tror du det är som har gjort att Nano lämnat henne?

FJÄRRKONTROLLENS KAPTEN

1. I det här kapitlet får man reda på en del om Aichas och Alis föräldrars liv innan de kom till Sverige. Vad är det du får veta? Berätta.
2. Baba Hussein pratar om en ”alternativ marknad”. Vad är det för något?
3. Baba Hussein säger alltid till Ali och Aicha att de ska ange postkoden till villaförorten bredvid när de söker jobb. Varför gör han det, tror du?

JAG GICK FRÅN WIFEY TILL STALKER MED WI-FI

1. HSS – hör inget, se inget, säg inget. Enligt Aicha är det en viktig regel. Finns den regeln också där du bor?
2. Hur mår Aicha efter att Nano lämnat henne?

MVG-BARN OCH CHAMPION MED BECKNARVÄSKA

1. I kapitlet får man reda på att Ali arbetar extra men också att det enda som är äkta är hans papper från kronofogden. Vad kan ha lett till att Ali fått papper från kronofogden?
2. ”Vårt område börjar bli en kåkstad” står det på s. 51. Vad betyder det? Vad är en kåkstad för något?
3. Vad får du reda på om orten där Ali och Aicha bor?

EVERY BANDIT NEEDS A TOFFLA

1. Mamma Mona är orolig för sina barn. Hur ser man det i kapitlet?

POLISHELIKOPTRAR OCH TÅRAR

1. Mamma Mona har alltid varit mest orolig för Aicha men på senare tid har hennes oro för Ali ökat. Vad beror det på?
2. På nätterna gråter Aicha. Vad är det som gör henne så ledsen?

BETONG ÄR TJOCKARE ÄN BLOD

1. Det finns ett uttryck som säger att blod är tjockare än vatten. Författaren har valt att ändra detta uttryck och skriver betong är tjockare än vatten. Vad kan dessa två olika uttryck betyda?
2. Aicha upplever att hon är en ”dålig” tjej. Vad är det som gör att hon tänker så?

SNABBARE ÄN BÅDE AFTONBLADET OCH EXPRESSEN

1. I kapitlet ger Ali sin bild av "vi" och "dom". Vilka är vi och vilka är dom andra? Vad skiljer de två grupperna åt?
2. På s. 70 står det "Jag är verkligen min mammas son". Vad menas med det? Ta hjälp av texten när du förklarar.

#NOFILTER

1. 108 dagar har gått sedan Nano lämnade Aicha. Hon kan fortfarande inte glömma honom. Hur ser man det i texten?

BROR-ZONEAD

1. Osman är rädd för rutiner och svagheter. Vad kan det bero på?

LÖGNER OCH LOJALITET

1. Enligt Osman pratar aldrig killar om sin osäkerhet. Är det så? Vilken är din erfarenhet?
2. Är det så att killar och tjejer pratar om olika saker?

VITAMINLÖS MULTIVITAMIN

1. Fredagsmys, vad innebär det för dig?
2. Aicha ljuger för Ali. Hur märker Ali det?

SIBEL

1. Ali bestämmer sig för att träffa Sibel. Han hoppas få reda på vad det är som Aicha inte berättar för honom. Vad får Ali veta om Aicha?
2. Vad var det som hände med deras kompis Hamza?
3. Vem är BigShow?

GOLARE HAR INGA POLARE OCH EN SHISHKO ÄR KLÄDD FÖR DISCO

1. "Det finns ingen empati när det kommer till para" står det på s. 91. Vad betyder det?

VI ÄR DÄR OM FEM MINUTER

1. Vad är det som händer i kapitlet? Återberätta händelseförloppet med egna ord.

ABONNENTEN DU SÖKER

1. Vad tror du Ali känner efter dödsskjutningen?
2. Har du varit med om att någon du stått nära dött?

VÄCK MIG

1. Ali vill inte följa med till Göteborg där det ska vara en minnesstund för Osman. Varför inte?

BUDGETBUSS MED PRUTTAROM

1. Att vara lojal är något som både Ali och Aicha uppskattar. Tycker du att det är viktigt att man är lojal? Finns det tillfällen då man inte borde vara lojal?
2. Hur skriver tidningarna om händelsen med Osman? Hur reagerar Aicha på det?

PANIKATTACKER

1. Ali drabbas av panikattacker. Har du fått en panikattack någon gång? Eller känner du någon som fått det?

ALL BLACK ERRTHANG

1. Osmans död blir delvis ett uppvaknande för Aicha. Hur kan man se det i texten?
2. Aicha upplever att hon är fast i ångesten. Vad är det som gör att man får ångest?

TVÅ METER UNDER JORD

1. Ali smiter iväg från begravningen. På väg till bussen kommer polisen. Vad är det Ali anklagas för?

DIN JÄVLA FETAOST MED KALAMATAOLIVER

1. Än en gång upplever Aicha att hon och Ali behandlas olika av föräldrarna. Hur framkommer det i texten?
2. Var är Ali egentligen, tror du?

LIVET FRÅN HÄKTET

1. Under hela sin uppväxt har Ali upplevt att andra sett ner på honom. Ge exempel.
2. Varför vill inte Ali berätta för sin familj att han sitter häktad?
3. Varför har Ali blivit misstänkt för mord på Osman?

DU VET ALDRIG VILKA ÖRON SOM ÄR MÄRKTA

1. Misha har hört att Nano ska på en rättegång och berättar det för Aicha. Hur reagerar Aicha?

BUFFRANDE MAMI

1. Mamma Mona sitter vid datorn och trycker. Egentligen är hennes tankar någon helt annanstans och hon verkar knappt veta vilka sidor hon går in på. Har du någon gång varit med om det? Att du gör något samtidigt som du tänker på något helt annat?

COCO CHANEL

1. Vad är katthetsprocessen?
2. Nano har behållt åkbandet sedan han och Aicha var på Gröna Lund. Hur reagerar Aicha när hon ser det?
3. Hur tror du Aicha reagerar när hon ser att den åtalade är Ali, hennes egen bror?

GAME OVER

1. Hur reagerar Ali när han ser sin syster Aicha?
2. ”Men innan rättegången ens har börjat har jag fått veta vem som berövat livet på min levande syster”, så står det på s. 135. Vad menas med det? Förklara.

Övergripande frågor

1. Vad betyder mizeria?
2. Under hur lång tid tror du att handlingen utspelar sig? Vilka ledtrådar får du i texten?
3. Vilket ställe tycker du var det mest intressanta i boken?
4. Var i romanen blev du överraskad?
5. När började du förstå hur boken skulle sluta?
6. Finns det något som du känner att författaren kunde ha berättat mer om?
7. På vilket ställe i romanen kunde du känna igen dig i huvudpersonerna eller i någon av de andra karaktärerna?
8. Vilken miljö utspelar sig handlingen i? Hur beskrivs den? Har miljön någon betydelse för händelseförloppet eller skulle handlingen kunna utspela sig någon annanstans i någon annan tid? Hur tänker du?
9. Vilka frågor eller problem (tema) brottas bokens karaktärer/personer med? Hur försöker de lösa dessa? Hur går det för dem?
10. På vilket sätt påverkar eller berör romanens tema dig?
11. Vad tycker du om romanens språk? Hur påverkar språket din läsning av romanen?
12. Vem berättar historien? Är den berättad i första person (jag), tredje person (han/hon) eller är det en allvetande berättare (en berättare som ser och hör allt)? Är det flera karaktärer som turas om att berätta eller är det en enda? Hur påverkar romanens berättarperspektiv din uppfattning av vad som händer? Skulle du ha uppfattat romanen annorlunda om ett annat berättarperspektiv använts?
13. Vad tycker du om romanens slut?

Skrivuppgift – nästa kapitel

Romanen *Mizeria* kan sägas ha ett öppet slut. Som läsare får man inte förklarat för sig vad som händer med Ali, Aicha och Nano. Det blir därför din uppgift att ge en förklaring. Du ska välja en av karaktärerna och låta hen skriva dagbok. I dagboken beskriver du vad som egentligen hände efter rättegången. Du skriver dagboken i jag-form och du låtsas alltså vara den karaktär som du valt.

LOWKEY

Till boken *Lowkey* finns förslag på introduktionsuppgift, reflektionslogg med boksamtal, diskussionsfrågor och en avslutande skrivuppgift.

Introducera romanen

Introducera *Lowkey* genom att kort sammanfatta handlingen från *Mizeria*. Låt sedan eleverna få kortskriva kring titel och bokomslag. De kan ta hjälp av frågorna nedan eller skriva helt fritt. Låt eleverna kortskriva under fem minuter. Återkom till deras svar när hela boken är utläst. Stämde deras inledande tankar överens med bokens handling?

- Vilka personer är det som syns i de tre fönsterna?
- Varför är alla lägenheter släckta förutom tre?
- Vad betyder lowkey och vad kan en bok med en sådan titel handla om?

Reflektionslogg med boksamtal

Låt eleverna under sin läsning föra en reflektionslogg. I loggen kan de utgå från givna rubriker och skriva in sina tankar och reflektioner (med sidhänvisningar). Här är förslag på fem rubriker som eleverna kan utgå ifrån:

- Något som du gillar
- Något som du ogillar
- Något som du tycker är svårt att förstå (frågetecken)
- Något som upprepar sig och återkommer flera gånger (mönster)
- Något som du kan känna igen dig i, har hört talas om eller har läst om i andra böcker (kopplingar)

Skapa gärna ett digitalt delat dokument för reflektionsloggen. Då kan du följa med i dina elevers tankar kring boken och du kan också se om det finns något som du kan behöva stanna upp vid för att förklara och diskutera mer ingående. Dokumentet kan exempelvis se ut som på nästa sida.

Dela upp läsningen i etapper, förslagsvis i fem etapper med cirka 30 sidor/etapp. I samband med varje etapp delar du in klassen i grupper och de får samtala om boken utifrån det som de reagerat på och skrivit i sina loggar. Du kan välja att låta ett samtal utgå från frågetecken, ett annat om sådant som de gillar eller ogillar o.s.v. Alla rubriker kan också behandlas under ett och samma samtal. Välj det sätt som passar dig och din elevgrupp bäst.

Refleksionslogg **LOWKEY**

NAMN: _____

KLASS: _____

GILLAR	OGILLAR	FRÅGETECKEN	MÖNSTER	KOPPLINGAR

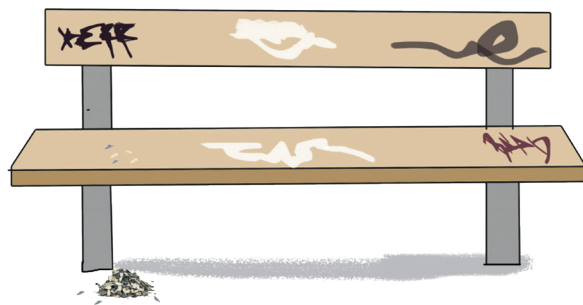
Diskussionsfrågor

Här kommer förslag på frågor som du kan diskutera under eller efter läsningen. Frågorna är kopplade till specifika händelser och situationer i boken och det finns sidhänvisningar inlagda till alla frågor.

- På s. 6 står det att mamma Mona ”polerat sina barn för en falsk fasad”. Är det viktigt att upprätthålla en viss fasad? Är det fel att visa när något är fel eller inte som man kanske skulle önska? Vad tycker du?
- I kapitlet *Switchade roller* (s. 18-20) upplever Aicha att hon fått byta roller med sina föräldrar. Det är som om föräldrarna blivit barn som Aicha måste ta hand om. Varför är det så? Ska ett barn behöva ”vara förälder” åt sina egna föräldrar?
- Ali upplever att han är ”the champion of familjens besvikelse” (s. 23). Vad beror det på? På vilket sätt visar familjen sin besvikelse?
- Pappa Hussein funderar över om det hade varit bättre om familjen bott på en mindre ort (s. 25). Vad tror du? Hade deras liv blivit annorlunda om de inte växt upp i en förort utan på en mindre ort? Varför, varför inte?
- Ali är frisläppt med ses fortfarande som kriminell (s. 33). Varför är det så? Vad tror du krävs för att folk ska sluta se Ali som kriminell?
- Ali upplever att mamma Mona är som en diktator och att hon behandlar honom så som ”hon brukade behandla sin dotter” (s. 47). Varför behandlar Mona sina barn olika? Behöver man behandla flickor och pojkar olika? Om man gör det, vad beror det i så fall på? Och vad krävs för att man ska behandla pojkar och flickor lika?
- Osman har lämnat ett brev till Ali (s. 57-61). I det står det att Osman varit tvungen att försöka fixa pengar till sin pappas pension för att de pengar som han kommer att få från staten inte kommer att räcka till. Hur kan det bli så här? Varför räcker inte pensionen till? Skulle Osman ha kunnat löst pengaproblemet på något annat sätt? Hur tänker du?
- Aicha har alltid tänkt att Ali ska skydda henne men han säger själv att han inte kan, att han är maktlös (s. 101). Aicha tänker att hon borde känna sig fri men istället känner hon sig bara otrygg och sårbar. Ska syskon skydda och ha koll på varandra? Varför tror du Aicha känner sig otrygg och sårbar istället för fri?
- Ali ska gifta sig men är inte så förtjust i sin blivande fru. Varför väljer han trots det att gifta sig med henne (s. 130)?
- Vad gör Ali hos Osmans farmor (s. 139-141)?
- Vad tycker du om romanens slut?

Avslutande skrivuppgift – Analys

Låt eleverna analysera romanen *Lowkey*. De kan skriva om bokens struktur och hur handlingen är skildrad. Är boken skriven i kronologisk ordning eller med tillbakablickar? Är den skildrad ur ett eller flera perspektiv? I så fall vems eller vilkas? De kan jämföra Ali och Aicha. Vilka är deras styrkor och svagheter? Vad drömmer de om? Vad står eventuellt i vägen för deras drömmar? Hur förändras/utvecklas de under handlingens gång? De kan analysera ett specifikt ämne i boken exempelvis relationen föräldrar och barn, kärlek och olycklig kärlek eller vänskap). De kan ge exempel på hur ämnet presenteras i romanen.

100K

Till boken *100K* finns förslag på introduktionsuppgift, gemensamt bokarbete, diskussionsfrågor utifrån citat och avslutande skrivuppgift.

Introducera romanen

Introducera *100K* genom att kort sammanfatta handlingen från *Mizeria* och *Lowkey*. Säkerställ att alla vet vad 100K betyder. Låt sedan eleverna få fundera över följande frågor:

- Hur viktigt är det att ha hög social status?
- Hur långt är du beredd att gå för att få social status?

Låt eleverna först få fundera över frågorna på egen hand. Därefter kan de diskutera dem i smågrupper. Följ slutligen upp med en diskussion i helklass.

Gemensamt bokarbete

Låt eleverna arbeta med boken i smågrupper (5 elever/grupp). Varje vecka tilldelas eleverna i gruppen en ny uppgift eller roll. De roller som finns är följande:

1. samtalsledare
2. sammanfattare
3. ordletare
4. illustratör
5. karaktärsgranskare

Samtalsledaren har två viktiga uppgifter. Hen leder sin grupps samtal och har förberett frågor baserade på de sidor som gruppen har läst. Samtalsledaren ser till att övriga gruppmedlemmar får redovisa sina uppdrag och därefter att det finns tid att diskutera de frågor som förberetts.

Sammanfattaren sammanfattar sidorna som hen läst. Sammanfattaren är den som inleder gruppens samtal genom att återberätta handlingen.

Ordletaren letar upp ord i texten som är ovanliga, svåra eller viktiga. Då *100K* innehåller en hel del slanguttryck kan det vara intressant att fånga upp dessa uttryck. Ordletaren gör en ordlista där uttrycken förklaras med elevens egna formuleringar. Uttrycken beskriver hen sedan i korthet för gruppen.

Illustratören illustrerar en eller flera centrala händelser från de sidor som hen läst. Illustrationerna kan genomföras på olika sätt – som en seriestrip, som målningar, som posters eller som en animering. Vid samtalet visar illustratören upp sina bilder.

Karaktärsgranskaren fördjupar sig i en av karaktärerna och presenterar karaktären utifrån det som framkommit om honom eller henne på de sidor som precis lästs.

Då uppgifterna eller rollerna är fem till antal kan det vara bra att dela upp boken i 5 etapper. Då hinner alla elever få ha alla roller.

Diskussionsfrågor utifrån citat

Låt eleverna få diskutera och resonera kring följande citat och efterföljande frågor.

UTANFÖRSKAP

”Det känns som om varje klass har någon som är utanför. I min klass var det jag” (s. 11)

- Vad är det som gör att folk hamnar utanför?
- Vad kan man göra i en klass för att få alla att känna sig inkluderade?
- Vad kan du göra för att få alla att känna sig välkomna?
- Hur tror du att det känns att vara utanför?
- Vem/vilka i 100K skulle du säga är utanför?

IDENTITET OCH STATUS

”Rik utsida, fattig insida ... Social status viktigast av allt!” (s. 41)

- Vad innebär social status?
- Hur viktigt är det med social status?
- Vad innebär det att ha en rik utsida men en fattig insida?
- Är det bättre att ha en rik utsida än en rik insida? Vad tycker du?
- Vem/vilka i 100K skulle du säga har låg social status?

INDIVIDEN ELLER KOLLEKTIVET

”Men hur förklarar man koder och plikter för någon som tänker individualistiskt?” (s. 72)

- Vad innebär att tänka individualistiskt kontra att tänka på kollektivet (familjen/släkten)?
- Vad är viktigt för dig? Individen eller kollektivet?
- Vilka för- och nackdelar kan det finnas med att ha ett individualistiskt synsätt?
- Vilka för- och nackdelar kan det finnas med att sätta kollektivet först?

KÄNSLOR OCH NORMER

”Tro inte att grabbar inte känner något, bara för att vi inte visar det” (s. 82)

- Finns det regler/normer som säger att grabbar inte får visa känslor?
- Hur kan man ändra på de normer som finns?
- Vad händer med en om man inte visar sina känslor utan håller dem inom sig?

LYCKLIG ELLER OLYCKLIG

”Hussein tänker på sina två små skrattande barn, som förvandlades till två olyckliga unga vuxna, och funderar över vad som hände.” (s. 96)

- Vad är det som hänt med Aicha och Ali? Varför är de inte lyckliga längre?
- Vad krävs för att Aicha och Ali ska bli lyckliga igen?
- Vad är det som avgör om en människa blir/är lycklig? Är det slumpen som avgör, uppväxten, val som man gör ...?

ALLA MÄNNISKORS LIKA VÄRDE

”Den tidigare Hussein hade aldrig trippat på tå och bett om ursäkt för sin existens, han stod upp för jämlikhet och rättigheter, oavsett samhällsklass. Idag är det som att han bara accepterat att han inte accepteras.” (s. 123)

- Varför tror du att Hussein gett upp och bara accepterat att han inte ”passar in”?
- Vad krävs för att människor ska orka slåss mot orättvisor och stå upp för alla människors lika värde?
- Hur kan ett land, en kommun, en skola arbeta för alla människors lika värde?

Skrivuppgift

Skriv och visa

Handlingen i *100K* är till stor del förlagd till ett förortsområde i en storstad. Hur ser det ut där eleverna bor? Är det stora grönområden, är det villor, radhus eller kanske stora lägenhetskomplex? Låt eleverna beskriva både med text och bild. Texten kan vara en halv A4-sida lång. Bilden kan bestå av ett fotografi eller vara en teckning eller en målning.